Gode bok-ord fra Grytten-organisten

Organist Tim Rishton har mange baller i lufta. Han skriver bøker og musikk, arrangerer musikkuke og organiserer kursopplegg.
Foto: SIGMUND NORDAL

– Boka er egentlig bare en videreføring av mine forelesninger ved Universitetet i Wales. «Måndalingen» Tim Rishtons «Liturgisk orgelspill» har fått god mottakelse, også fra høyeste geistlig hold.

RB – SIGMUND NORDAL

Biskop Per Lønning er en av de som berømmer orgelboka fra orgelorakelet som er bosatt i Rauma: «Verket bærer preg av solid kirkemusikalsk orientering, av liturgisk innlevelse og innsikt, av pedagogisk evne og av oppriktig kjærlighet til gudstjenestelivet».

– Moro å få slike tilbakemeldinger, medgir organisten som opprinnelig kommer fra Wales, men som i dag er ansatt som organist i Grytten menighet.

I april kom boka «Liturgisk orgelspill» ut, som den fjerde i rekken fra Rishtons hånd. Doktoranden har over 25 års erfaring som organist og kantor, og regnes som en av de fremste organistene i Europa.

Kjærkommen

Boka han har skrevet tar for seg et emne som hittil har vært lite behandlet i bokform. Den er kjærkommen for alle med spesiell interesse for kirkeorgelmusikk. Boka tar for seg både salmespill, gudstjeneste-liturgi og andre kirkelige handlinger

– Jeg skrev den i løpet av en liten stund rundt årsskiftet. Men det ligger mange års tankevirksomhet bak, så egentlig har det tatt mange år å få den ferdig, sier Rishton, som har bodd bare fire og et halvt år i Norge. Han syntes det gikk greit å skrive sin første bok på norsk.

– Jeg bruker jo språket hele tida, så det gikk helt av seg selv, forteller han. I løpet av året blir boka oversatt til og utgitt på tysk, svensk, engelsk og walisisk.

Mozart-aktig

Den driftige organisten og forfatteren har mange baller i lufta. Blant mye annet har han en ny bok undervegs, som han foreløpig ikke vil gi si så mye om. Dessuten skriver han en god del artikler for et 30-binds musikkleksikon i Tyskland, samt for et tilsvarende leksikon i England.

– Jeg er også i ferd med å redigere en 1700-talls pianokonsert som aldri har vært trykt før, av en relativt ukjent britisk komponist ved navn Smethergell. Verket er litt Mozart-aktig og er bare helt nydelig, framholder Rishton, som også komponerer en del musikk selv.

Smethergells pianokonsert vil få sin urframføring under kirkemusikkuka i Grytten, som går av stabelen første uka i september. I løpet av arrangementet, som Rishton selv står bak, vil også et helt nytt verk av Henning Sommerro stå på programmet.

10 på topp i Romsdal

1.(ny) **Diverse artister**
Sommerfest med Mot i brøstet (1)
2.(ny) **Diverse artister**
Sonic Dance 2 (1)
3. (5) **D.D.E.**
Det går likar no (14)
4.(ny) **Mikis & Arja**
Mikis & Arja (1)
5. (1) **Fugees**
The Score (11)
6. (2) **Postgirobygget**
Melis (8)
7. (3) **Simon & Garfunkel**
The Definitive (5)
8. (•) **Diverse artister**
Definitive Summer Hits 4. (5)
9. (7) **Kenny Rogers**
With Love (5)
10. (8) **Alanis Morrissette**
Jagged Little Pill (14)

UKAS SINGEL:
Bjelleklang: Gud! Hvor du er deilig

Tim Rishton med ny orgelbok

Det er ikke hverdagskost at en ny bok om kirkelig orgelspill gis ut i Norge. I april kommer Raumas egen kirkeorganist Tim Rishton ut med en slik bok. «Liturgisk orgelspill» heter boken på 90 sider som omhandler salmespill, gudstjenesters liturgi og kirkelige handlinger, samt akkompagnement av kor og solister.

Med 25-års erfaring som organist og kantor skulle Tim Rishton være godt skodd til en slik utgivelse. Han har doktorgrad fra Universitetet i Wales, der han har undervist og i flere år hadde ansvaret for etterutdanning av organister. Rishton spiller årlig rundt 100 orgelkonserter i flere land og har holdt gjesteforedrag på universiteter og høyskoler i Norge og Storbritannia.

I forhåndsomtalen til boken sier biskop Per Lønning at boken vil være til stor nytte for vordende organister uten utdannelse. «Verket bærer preg av solid kirkemusikalsk orientering, av liturgisk innlevelse og innsikt, av pedagogisk evne og av oppriktig kjærlighet til gudstjenestelivet», sier han.

Åndalsnes Avis
23/3/96 s. 6

erie.
kal-TV.
erie om
n. kome-
er.
al-TV.
l.a. på
s.
rranse.
dnings-
er
st,
je.
nserie.
er under
n til et
enne til-

ndene
ttmota-
s (5:14).
Lokal-

Naboer
05 Ricki
2.40
Land-
på Gull-
ysten.
ty.
serie.
, det er
il.
gen får
as sex-
e bøker

Tim Rishton med bok og artiklar

Organist med skrivekløe

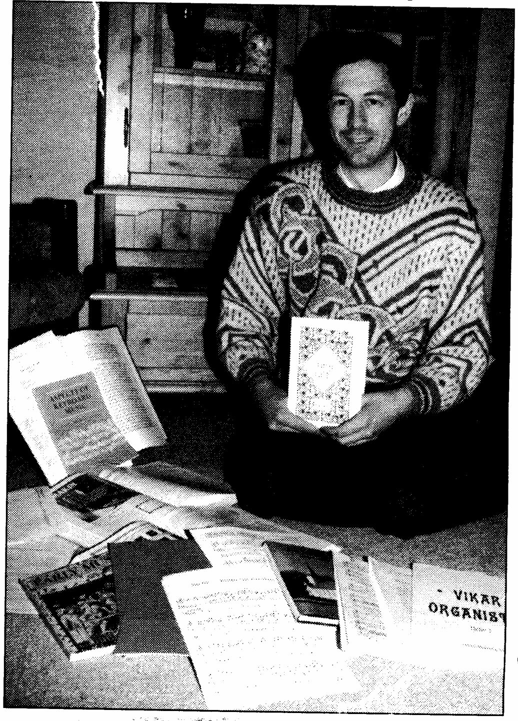

Dr. phil Tim Rishton har skrive boka «Liturgisk orgelspill», i tillegg til ei mengd andre artiklar.

Dr. phil Tim Rishton kan meir enn å spele orgel i kyrkja. I fjor kom han med ei bok om liturgisk orgelspel. I tillegg har han skrive fleire artiklar til musikkfaglege blad, leksikon og bøker. Ein liten kuriositet er ein artikkel om musikk og Tarantella-edderkoppen.

Av Margrethe Sæbø

– Boka handlar om kva ein organist kan og bør gjere i gudstenester og kyrkjelege handlingar, – og korleis, forklarar forfattar Tim Rishton om boka «Liturgisk orgelspill». Boka kom ut på Cantando Forlag, og er til nytte for både vikarorganisten og presten. For presten kan det vere interessant å sjå og forstå meir av det organisten gjer. Vikarorganisten kan ha stor nytte av boka fordi det er ei hjelp til korleis ein skal gjere ting om ein er usikker.

– Mange organistar har ikkje utdanning til å spele i kyrkja. Det kan vere ei stor belastning å prøve å gje noko utan å eigentleg kunne det, påpeikar forfattaren. Han håpar boka kan hjelpe vikarorganistar til å få musikken i ei gudsteneste til å klaffe betre. Boka kan også vere grei for dei med utdanning, så dei vert meir bevisst på det dei gjer.

– I ein kyrkjelyd er det organisten som «dirigerar» forsamlinga, påpeiker Rishton i boka si. Han tek for eksempel opp måten ein spelar forspel på: Det skal spelast på ein slik måte at kyrkjelyden høyrer kva melodi det er, kor fort det skal gå, og når dei skal byrje å synge. Eit anna tema er korleis ein brukar tonane i bassen til å få sangen til ikkje å sakke på eller gå for fort.

Skribent

Denne boka var ikkje det einaste skriftlege arbeidet til Tim Rishton i fjor. I tillegg til at han skreiv om orgelet i Voll kyrkje i jubileumsboka, har han skrive mange andre artiklar og stykke. To nye leksikon får nyte godt av Rishton sin kunnskap. Både i eit tysk og i eit engelsk leksikon har han musikkhistoriske artiklar om komponistar og orgelspeling.

Han har også vore delforfattar i ei bok om musikk for klaverinstrument. Cantando forlag, som gav ut «Liturgisk orgelspill», gjev også ut ein del forspel til songar i salmeboka. Også her er Rishton med. Han har komponert fleire forspel som forlaget trykker opp og byr fram til organistar i heile landet.

Det mest spesielle av det Rishton har skrive, er ein artikkel om samanhengen mellom musikk og tarantella-edderkoppen.

– Det er ei italiensk legende frå 1700-talet: Om nokon vart stukken av ein tarantella var det berre ein måte å overleve på – om ein fekk nokon til å spele ein spesiell melodi på fiolin. Eg gjekk litt djupare inn i dette, og sjekka dei omlag 25 kjeldane om dette. Det var veldig interessant å sjå korleis legenda har spreidd seg, og det er fleire akta legar frå den tida som i fullt alvor har skrive om dette. Nokre av kjeldene har til og med notar på den melodien dei meiner er den rette, medan andre hevdar at det er ein spesiell melodi for kvar einkelt person, smiler den allsidige organisten, som har 1700-tals musikk som sitt spesialfelt.

Nattarbeidar

– Når får du tid til all skrivinga?

– Det meste har vel blitt gjort på natta. Då er det stille så eg får arbeidsro. Faktisk er det meste av doktoravhandlinga mi skrive på natta, fortel Rishton, og løftar opp ei stor bok.

– Den assosierar eg med «Nattønsker». Eg hadde alt vore ein del i Norge og halde konsertar, og når eg kom heim att til England, fekk eg inn NRK der. Så eg hadde ofte radioen med «Nattønsker» på medan eg sat og arbeidde med avhandlinga. Det var mitt første møte med Henning Sommerro, fortel han lattermildt.

Neste prosjekt er ei ny musikkfagleg bok, og i tillegg skriv han på ei bok som han ikkje vil røpe innhaldet av.

– Ho vert uformell og artig, smiler han lurt ...

1. februar 1997